

[Landbrugsministeren]

var på 33½ pct. i praksis til de andre. Det er da muligt – det skal jeg nok overveje, og vi overvejer det også i ministeriet – at de regler, vi har for gravefri dræning, ikke er gode nok, for hr. Helge Mortensen har ret i, at vi ikke skal favorisere den ene maskinform fremfor den anden; de skal helst være ligestillede. Mange steder kan man ikke anvende den gravefri dræning, og derfor skal vi se at få balancepunktet fundet, og vi skal nok hjælpes ad i udvalget med at finde ud af, om vi kan gøre det rigtigt.

Der er et andet spørgsmål om prioritering.

Når vi er i den situation, at vi har et stort underskud på finansloven, skal man til at prioritere, hvor midlerne skal anvendes, og vores skøn var altså, at der var større behov for at fremme dræningsarbejdet end vandingskapaciteten, idet vi vel mangler at omdræne 400.000 ha i dette land. Med det hidtidige tempo kan enhver regne ud, hvor mange år der vil gå, før vi kommer igennem dette projekt, men selv med en hastighed på 10.000–12.000 ha om året, kan vi ikke være færdige før om 40–50 år.

Derimod kan vi se, at vandingskapaciteten er blevet væsentlig forøget i disse år. Ribe amt ligger, såvidt jeg kan huske, på mellem 50 og 60 pct. af areal, der kan vandes, og Sønderjyllands amt på lidt mindre, men i visse områder er der vældig kraft på også i Sønderjyllands amt. Er det så rigtigt, at staten giver tilskud, når man er så højt oppe? Så må det vel være mere rigtigt, at det er økonomien, der afgør, om det kan betale sig at investere i nye vandingsanlæg og større vandingskapacitet.

Dernæst kommer det spørgsmål, som hr. Arne Bjerregaard rejste, at på de jorder, hvor vandingsbehovet er størst, er jordlagene således, at nedsivningsrisikoen er større end i andre egne. Det skal man også tage med i betragtning. Men mit hovedræsonnement har været, at skal man prioritere, så er vi længere tilbage vedrørende dræning end vedrørende vandingskapacitet.

Så kan jeg sige til fru Birthe Hansen, som også var velvillig; det er jo ikke noget EF-forslag, men jeg takker for velviljen.

Med hensyn til okkergenerne kan jeg sige, at de vedrører en anden lovgivning, og dér bliver der selvfølgelig nogle problemer, som man kan diskutere i anden sammenhæng, fordi okker pludselig er blevet et forure-

ningsprodukt. Vi har jo ikke regnet med, at det, der var i naturen, var skadeligt. Jeg skal ikke udtale mig nærmere, men vi har jo disse regler om tilskud til kalktrapper for at få okkergenerne væk. Måske skal vi se på, om det problem kan løses på anden vis.

Til VS' ordfører skal jeg sige, at jeg synes, det er et fornuftigt standpunkt, at VS principielt er imod erhvervstilskud. Det kalder jeg en meget liberal indstilling, som jeg også normalt principielt tilslutter mig, så dér er vi enige. Men jeg er ikke helt enig i, at det er et spørgsmål om naturen eller landbrugsproduktionen. Det kan vi selvfølgelig få en stor filosofisk diskussion om.

Jeg vil gøre opmærksom på, at det, vi kalder natur i Danmark, er jo kultur. Hvis man ikke varetager de naturlige interesser, der er, således at det giver en nogenlunde produktion, har vi ingen velfærd, ingen forudsætninger for, at folk kan leve. Tænk dog på, at i århundreder har mennesker kæmpet for, at få naturen under kultur, så de kunne få en fornuftig tilværelse. Derfor skal man ikke tro, at Danmark kan leve af at etablere vådområder, som slægt efter slægt har forsøgt at fravriste naturen for at få under kultur. Jeg tror nok, man skal have et lidt mere nuanceret syn.

Men så kan jeg trøste dem, der er bekymrede, med, at foreløbig har vi mere end nok at gøre med at få omdrænet de arealer, der startede med at blive drænet i forrige århundrede, for at få dem i ordentlig stand, så foreløbig kan tilskudsmidlerne rigeligt anvendes til reparationsarbejder.

Sønderby (V):

Nu skal jeg ikke begynde at diskutere med venstres landbrugsminister, men han var lige ved at give hr. Arne Bjerregaard ret, da denne sagde, at vanding blev brugt de steder, hvor der var sandjord og derfor en meget stor nedsivning, og at det måske ikke var så god en idé

Fordelen ved, at man ved, man kan vande, er – det må jeg også sige til landbrugsministeren – at så giver man ikke så meget kvælstof, og så får man ingen nedsivning. Hvis ikke man kan vande, er man nødt til at give en meget stor kvælstofmængde i foråret for at være sikker; så hvis det er Vorherre, der bestemmer hele nedbørsmængden, får vi ned-